

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2005-2006

30 MAI 2006

Proposition de résolution relative à l'extradition de Hissène Habré vers la Belgique

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES
ET DE LA DÉFENSE

Le Sénat,

A. Considérant qu'une politique étrangère basée sur le respect des droits de l'homme implique une lutte soutenue contre l'impunité;

B. Faisant référence au rapport de la Commission d'enquête nationale tchadienne établissant la responsabilité de Hissène Habré dans la disparition, la torture et l'exécution de plusieurs milliers d'individus au Tchad entre 1982 et 1990 durant ses années au pouvoir;

C. Rappelant que le Sénégal, pays sur le territoire duquel l'ancien dictateur tchadien se trouve, est tenu, en tant qu'État partie à la Convention des Nations unies contre la torture et autres traitements ou punitions cruels, inhumains ou dégradants, de poursuivre ou d'extrader Hissène Habré;

D. Considérant que les tribunaux sénégalais se sont déclarés incompétents pour juger Habré au Sénégal en 2001 et ont, de ce fait, rejeté la plainte déposée par ses victimes;

Voir:

Documents du Sénat :

3-1701 - 2005/2006 :

N° 1 : Proposition de résolution de M. Galand et consorts.

N° 2 : Amendements.

N° 3 : Rapport.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2005-2006

30 MEI 2006

Voorstel van resolutie betreffende de uitlevering van Hissène Habré aan België

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN
VOOR DE LANDSVERDEDIGING

De Senaat,

A. Gaat ervan uit dat een buitenlands beleid dat gebaseerd is op respect voor de mensenrechten inhoudt dat straffeloosheid wordt bestreden;

B. Verwijst naar het verslag van de Nationale Onderzoekscommissie van Tsjaad, die heeft vastgesteld dat Hissène Habré verantwoordelijk is voor de verdwijning, foltering en terechtstelling van duizenden personen in Tsjaad toen hij tussen 1982 en 1990 in dat land aan de macht was;

C. Wijst erop dat Senegal, het land waar de vroegere dictator van Tsjaad zich thans bevindt, er als partij bij het VN-verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing toe gehouden is Hissène Habré te vervolgen of uit te leveren;

D. Stelt vast dat de Senegalese rechtbanken zich in 2001 onbevoegd hebben verklaard om Hissène Habré in Senegal te berechten en dat ze de klacht van de slachtoffers bijgevolg hebben afgewezen;

Zie:

Stukken van de Senaat :

3-1701 - 2005/2006 :

Nr. 1 : Voorstel van resolutie van de heer Galand c.s.

Nr. 2 : Amendementen.

Nr. 3 : Verslag.

E. Considérant qu'un tribunal belge, saisi du dossier en 2001, a inculpé Hissène Habré le 19 septembre 2005 pour crimes contre l'humanité, crimes de guerre, et actes de torture et que les autorités belges ont formulé un mandat d'arrêt international à l'encontre de l'ancien président du Tchad;

F. Rappelant que la Belgique a constitué l'unique forum judiciaire offert aux victimes de Hissène Habré dans leur quête de justice;

G. Considérant que le gouvernement du Sénégal a estimé que la déclaration d'incompétence de la cour d'appel de Dakar entraînait la clôture du dossier Habré au Sénégal et a demandé à l'Union africaine « d'indiquer la juridiction compétente pour juger cette affaire »;

H. Considérant que l'Union africaine a décidé, en janvier 2006, de créer un Comité de juristes éminents pour examiner « les options disponibles » en vue de juger Hissène Habré et soumettre ses conclusions lors du prochain Sommet de l'Union africaine en juillet 2006;

I. Prenant note des déclarations de Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice, selon lesquelles la Belgique saisirait les voies de recours prévus par l'article 30 de la Convention des Nations unies contre la torture, et le cas échéant la Cour Internationale de Justice, si le Sénégal manquait à ses obligations internationales;

J. Se félicitant également de la résolution législative du Parlement européen sur l'impunité en Afrique, en particulier le cas de Hissène Habré, adoptée le 16 mars 2006, et invitant le Sénégal « à garantir à Hissène Habré un procès équitable, conformément à la Convention des Nations unies contre la torture et autres traitements ou punitions cruels, inhumains ou dégradants, en l'extradant vers la Belgique s'il ne devait pas y avoir d'alternative africaine », et l'Union africaine « à veiller, dans le cas d'Hissène Habré, à ce que le Sénégal honore ses engagements internationaux en tant qu'État signataire de la Convention précitée contre la torture ».

1. Demande au Sénégal de respecter ses engagements internationaux aux termes de la Convention des Nations unies contre la torture l'obligeant à poursuivre ou à extraditer Hissène Habré;

2. Soutient fermement la demande d'extradition formulée par le gouvernement;

3. Invite l'Union africaine à veiller à ce que le Sénégal honore ses engagements internationaux en tant qu'État partie à la Convention contre la torture.

E. Stelt vast dat een Belgische rechtbank, waarbij het dossier in 2001 aanhangig is gemaakt, Hissène Habré op 19 september 2005 in verdenking heeft gesteld voor misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en foltering en dat de Belgische overheid een internationaal aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd tegen de oud-president van Tsjaad;

F. Herinnert eraan dat België als enige de slachtoffers van Hissène Habré in hun zoektocht naar gerechtigheid een forum heeft geboden;

G. Stelt vast dat de regering van Senegal van oordeel was dat de onbevoegdverklaring van het hof van beroep van Dakar moest leiden tot het seponeren van het dossier-Habré in Senegal en dat ze de Afrikaanse Unie heeft gevraagd de voor deze zaak bevoegde rechtbank aan te wijzen;

H. Stelt vast dat de Afrikaanse Unie in januari 2006 heeft besloten een Comité op te richten van vooraanstaande juristen teneinde de mogelijkheden te onderzoeken om Hissène Habré alsnog te berechten en zijn conclusies voor te leggen tijdens de volgende Top van de Afrikaanse Unie in juli 2006;

I. Neemt nota van de verklaringen van Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie, als zou België gebruik maken van de beroepsmogelijkheden in artikel 30 van het VN-verdrag tegen foltering en indien nodig de zaak aanhangig maken bij het Internationaal Gerechtshof gesteld dat Senegal zijn internationale verplichtingen niet nakomt;

J. Spreekt zijn tevredenheid uit over het feit dat in de resolutie van het Europees Parlement over de straffeloosheid in Afrika, met name het geval Hissène Habré, aangenomen op 16 maart 2006, Senegal wordt verzocht « Hissène Habré een eerlijk proces te garanderen, indien er geen Afrikaans alternatief bestaat via zijn uitlevering aan België, conform het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing » en de Afrikaanse Unie wordt verzocht « er in de context van de rechtszaak tegen Hissène Habré op toe te zien dat Senegal zijn internationale verbintenissen als staat die het Verdrag tegen foltering heeft ondertekend, nakomt ».

1. En verzoekt Senegal zijn internationale verplichtingen na te komen inzake het Verdrag van de Verenigde Naties tegen foltering, dat het land verplicht Hissène Habré te vervolgen of uit te leveren;

2. Verleent nadrukkelijk zijn steun aan het verzoek om uitlevering dat de regering heeft gedaan;

3. Nodigt de Afrikaanse Unie uit erop toe te zien dat Senegal zijn internationale verplichtingen als partij bij het Verdrag tegen foltering, nakomt.